

Redegjørelse etter Åpenhetsloven

2022

Innholdsfortegnelse

<u>Generell informasjon</u>	4
Innledning om Åpenhetsloven	4
Om Andøya Space	4
Retningslinjer og rutiner som underbygger arbeidet med Åpenhetsloven	5
<u>Aktsomhetsvurderinger</u>	6
Forankring av ansvarlighet	6
Kartlegge og vurdere faktisk og potensiell negativ påvirkning	6
Tiltak for å stanse, redusere eller forebygge risiko	8
<u>Kontaktinformasjon</u>	10

Generell informasjon

Innledning om Åpenhetsloven

Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold trådte i kraft 1. juli 2022.

Lovens formål er å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og tjenester, og sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomhetene håndterer negative konsekvenser på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

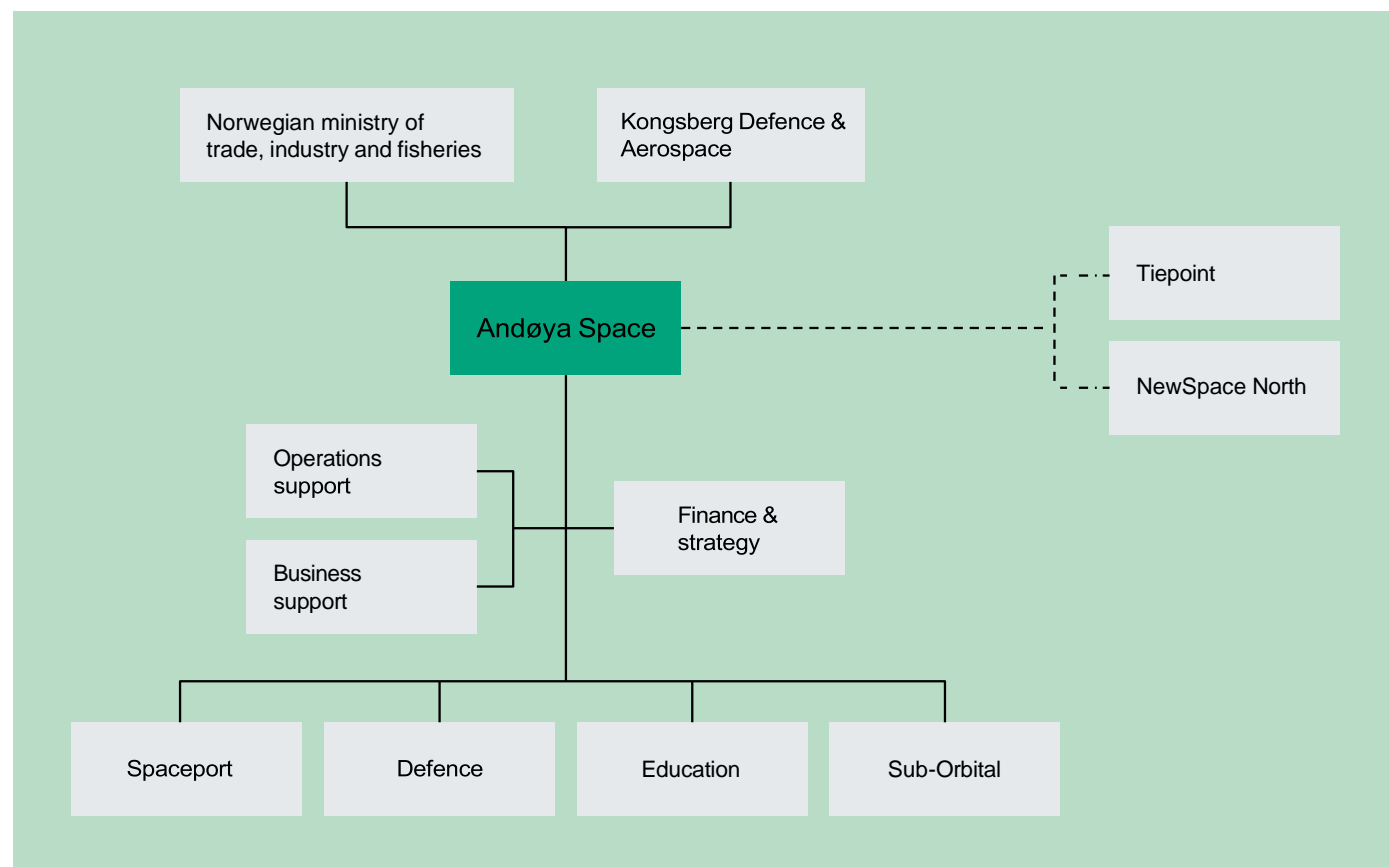
Loven pålegger norske virksomheter av en viss størrelse å utføre aktsomhetsvurderinger i tråd med OECDs retningslinjer, og å publisere en offentlig redegjørelse for arbeidet hvert år innen 30. juni.

Om Andøya Space

Andøya Space er underlagt Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (Åpenhetsloven).

Konsernet Andøya Space leverer tjenester relatert til rom- og atmosfæreforskning, miljøovervåking samt teknologitest og -verifisering. Videre bidrar selskapet til kunnskapsoppbygging og interesse for disse områdene. Konsernet er i ferd med å etablere en oppskytingsbase for småsatellitter på Andøya. Det norske forsvaret er en betydelig kunde av Andøya Space for aktiviteter knyttet til test og øvingsvirksomhet med missiler og andre avanserte våpensystemer. Andøya Space har røtter tilbake til virksomhet startet opp i 1962 og ble skilt ut som aksjeselskap i 1997. Hovedkontoret er på Andøya.

Staten er eier i Andøya Space for å ha nasjonal kontroll med oppskytingsbase for småsatellitter og testfasiliteter for Forsvaret og norsk forsvarsindustri, samt å legge til

rette for at norsk næringsliv, forskning og forvaltning har god tilgang til infrastruktur for teknologitest og naturvitenskaplig

forskning og formidling. Statens mål som eier, for den delen av virksomheten som finansieres gjennom grunnbevilgning over statsbudsjettet og gjennom den internasjonale EASP-avtalen, er effektiv drift og styrket norsk teknologisk og naturvitenskaplig kompetanse. For virksomhet i konkurranse med andre er statens mål som eier høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer.

Konsernet har en juridisk organisering som består morselskapet Andøya Space AS og de tre heleide datterselskapene Andøya Space Defence AS, Andøya Space Education AS og Andøya Spaceport AS. Forretningsområdet Andøya Space Science & Technology er juridisk organisert i morselskapet, og ikke et eget datterselskap. Andøya Space har dessuten en 40% eierandel i droneselskapet Tiepoint AS og en 25% andel i NewSpace North AS.

Konsernet er leverandør til norske og internasjonale kunder gjennom å:

- Drive oppskytingstjeneste og tilhørende tjenester i forbindelse med vitenskapelige raketter
- Drifte en romhavn med oppskytingstjeneste for småsatellitter (kommer)
- Slippe vitenskapelige ballonger på oppdrag
- Gjennomføre bakkebaserte fjernmålinger
- Teste raketter, nyttelaster, teknologikomponenter, droner, fly og militære våpensystemer
- Legge til rette for, og bistå i forbindelse med trening med militære våpensystemer
- Utvikle og integrere nyttelaster
- Gjennomføre operative tokt med fly
- Drive logistikkvirksomhet av komponenter til bruk for aerospace og defence
- Drive kalibreringstjenester for satellitter i bane
- Drive utdanning og formidling innen aerospace og stimulere til økt interesse for realfag og teknologifag

Andøya Space AS er eid av Norges Nærings- og fiskeridepartement med 90%, mens et datterselskap av

Kongsberggruppen ASA, Kongsberg Defence & Aerospace AS, eier de øvrige 10%.

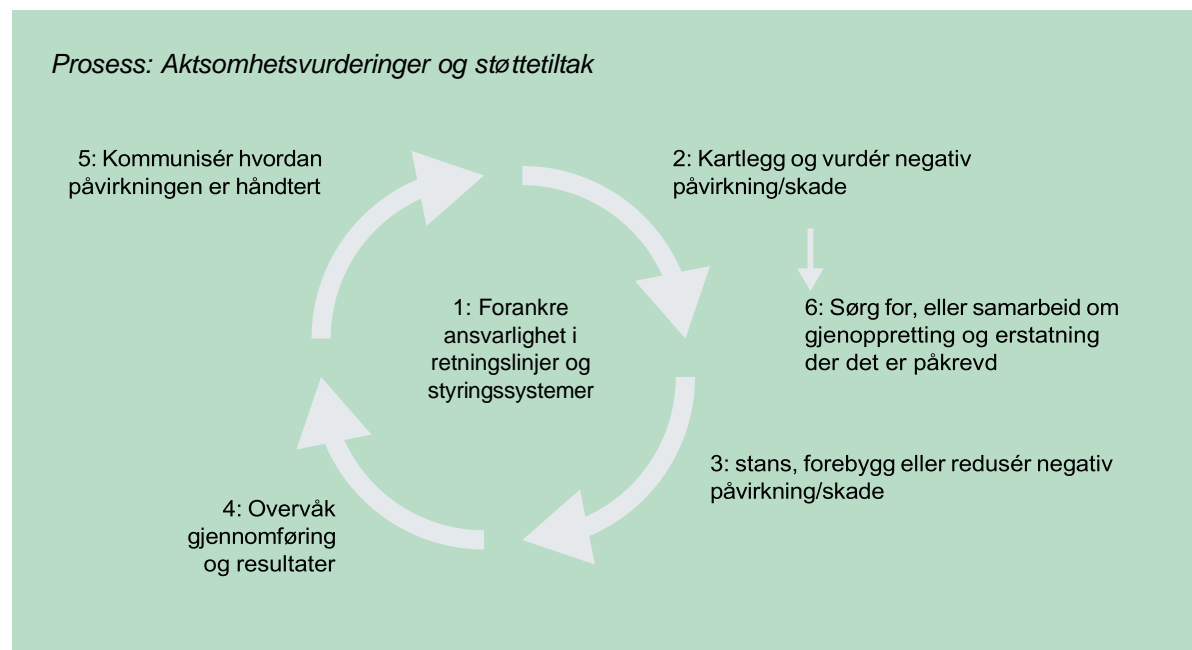
Retningslinjer og rutiner som underbygger arbeidet med Åpenhetsloven

Andøya Space anerkjenner sitt ansvar for å fremme og overholde grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og tjenester som kan være relatert til Åpenhetsloven.

Konsernet Andøya Space har et sett med retningslinjer og rutiner som underbygger dette arbeidet:

- Forretningsetikk, bærekraft og samfunnsansvar er integrert i konsernets virksomhet, gjennom etikkplakat, utarbeidelse av klimagassregnskap samt rapportering på bærekraft og oppnåelse av samfunnsansvarsmål
- Andøya Space har undertegnet FNs Global Compact, og konsernet følger og respekterer prinsippene FNs retningsgivende prinsipper for ansvarlig næringsliv og menneskerettigheter (UNGP)
- Andøya Space følger OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv
- Andøya Space søker å forvalte ressursene på en forsvarlig måte og konsernet jobber med å redusere sitt fotavtrykk
- Andøya Space har et eget bærekraftprogram for perioden 2022-2030
- Andøya Space følger norsk lovverk for helse, miljø og sikkerhet på arbeidsplassen
- Andøya Space har et anskaffelsesreglement og setter krav i leverandøravtaler

Aktsomhetsvurderinger

samt er underlagt konsernets Code of Conduct, som setter spesifikke krav til å følge lovverket, menneskerettigheter og arbeidsforhold.

På landrisiko scorer Norge 100 poeng på indeks for menneskerettigheter, har rating 1 på anstendige arbeidsforhold, 59,3 poeng på EPI og 84 poeng på indeksen for antikorrupsjon. Basert på disse fire vurderingene konkluderes det med at aktiviteter i Norge og med norske leverandørkjeder på generell basis har lav risiko.

Basert på de relevante retningslinjer og rutiner, i kombinasjon med landrisiko og bransjerisiko, vurderer Andøya Space at den generelle risikoen relatert til Åpenhetsloven er lav når det gjelder konsernets eget arbeid.

Det er likevel tidligere identifisert forhold på et mer spesifikt og detaljert grunnlag som kan være relevant i forbindelse med rapportering i forbindelse med Åpenhetsloven, og i hovedsak for miljødelen, som er relatert til konsernets eget arbeid.

Den største negative påvirkningen av rakett- og missilaktiviteten til konsernet er for fiskeriene som benytter havområdene nær Andøya, samt for fly- og båttrafikk. I tillegg kommer den negative påvirkningen av

Forankring av ansvarlighet

Konsernstyret har vedtatt følgende overordnede policy for å forankre ansvarlighet:

Andøya Space er medlem av UN Global Compact og er forpliktet til å respektere alle internasjonalt anerkjente grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, samt etterleve FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter («UNGP»).

Andøya Space forventer at alle ansatte, partnere og direkteleverandør kjenner til og forholder seg til Andøya Space sin Code of Conduct, som blant annet beskriver våre leverandørkrav knyttet til menneskerettigheter, anstendige arbeidsforhold og andre tema innenfor bærekraft. Andøya Space forventer også at alle leverandørene og partnere krever det samme bevissthetsnivå gjennom sine leverandørkjeder. Andøya Space forbeholder seg retten til å gjennomføre regelmessig evalueringer av leverandører.

Code of Conduct er lagt ut på selskapets hjemmesider: www.andoyaspace.no og kreves akseptert før inngåelse av leverandør- eller partnerskapsavtaler.

Andøya Space vil beskrive nærmere for hvordan vi arbeider med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold gjennom en årlig redegjørelse.

Kartlegge og vurdere faktisk og potensiell negativ påvirkning

Prosess og rutiner

Andøya Space har under innføring et system for aktsomhetsvurderinger som er basert på «OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv».

Vi starter med en avklaring på hvorvidt den aktuelle aktsomhetsvurderingen allerede er i prosess eller er gjennomført tidligere. Her har vi da mulighet for å trekke på dokumentasjon og kunnskap fra tidligere.

Kartlegging og vurdering av risiko

Andøya Space er i stor grad en tjenesteyter, og hvor en stor del av produksjonsverdien skjer i form av tilført kompetanse på produksjonsstedet, som i all hovedsak er i Andøy kommune.

Andøya Space følger norsk lovverk for helse, miljø og sikkerhet på arbeidsplassen, egne etiske retningslinjer

Tema	Kilde	Måler	Grenseverdi
Menneskerettigheter	Freedom House	Måler politisk frihet og individets frihet. Land med under 35 på indeksen anses ufrie.	Minimum 35.
Anstendige arbeidsforhold	International Trade Union Confederation Global Rights Index	Internasjonale fagforeningers oppfatning om å være arbeidstaker i det enkelte land.	Maksimum 4, det vil si gul, oransje og grønn.
Miljø	Environmental Performance Index (EPI)	Måler miljøpresentasjonen til hvert av 180 land. Poengskala fra 0-100, hvorav rødt går fra 0-50.	Minimum 50.
Antikorrupsjon	Transparency International	Måler graden av korrupsjon i offentlig sektor i et land, basert på 12 ekspertvurderinger fra ulike institusjoner og 16 meningsmålinger.	Minimum 50.

Kilde: basert på bærekraftig forretningsvirksomhet - Åpenhetsloven (tine.no)

lidarmålingene for flytrafikk i området rundt Andøya Flystasjon. Dessuten kommer det en risiko for ansatte, samt for lokalbefolkning og dyreliv, som har utgangspunkt i at det benyttes rakettmotorer i oppskytinger, som både er faststoff- og hybridsbaserte.

Andøya Space har også utarbeidet et klimaregnskap, som viser utslipp på 4 800 tonn CO₂ i 2022, og hvor transport og reiser, tjenestekjøp og varekjøp utgjorde 93% av det totale fotavtrykket.

Andøya Space benytter seg videre av en traktmodell for å identifisere utvalg av leverandører som aktuelle for nærmere selskapsspesifikk vurdering. Den påfølgende tabellen viser at konsernet Andøya Space hadde 1055 leverandører totalt i 2022, med en total verdi på nærmere 500 millioner kroner.

Den store majoriteten av disse leverandørene var små, hvor medianverdien var på ca 17 tusen kroner, og den aritmetiske gjennomsnittsverdien på 467 tusen kroner. Kun 36 leverandører overgikk terskelverdien på 1,4 millioner kroner. Av disse var det kun syv leverandører fra utlandet, og ingen av disse kom fra risikoland, som identifisert ut fra vurdering av landrisiko. Det ble derimot identifisert

en underleverandør til en av disse syv som hadde en del av sin verdikjede i et risikoland. Dette aktuelle landet scorer tilfredsstillende på menneskerettigheter, men tilfredsstillende ikke minimumskriteriene for anstendige arbeidsforhold, miljø og antikorrupsjon. Andøya Space har derfor identifisert ett selskap som er aktuell for nærmere selskapsspesifikk risikovurdering. Denne ble ikke foretatt i 2022.

Tiltak for å stanse, redusere eller forebygge risiko

Oversikt over tiltak

Tiltak som ble innført eller besluttet innført i 2022 for å ivareta oppfølgingen av Åpenhetsloven i konsernet:

- Andøya Space innførte kontraktsfestede krav til egne leverandører som gjenspeiler det som er nedfelt i vår Code of Conduct. Dette inkluderer krav som omhandler å følge nasjonale lover og retningslinjer (ref del 1 av vår Code of Conduct), krav med hensyn til forurensning, pengehvitvasking,

1	Antall leverandører til konsernet totalt	1055
2	Antall leverandører som hadde leveranser i 2022 som overstiger terskelverdien på 1,4 MNOK	36
3	Antall utenlandske leverandører av disse	7
4	Antall utenlandske leverandører i risikoland som overstiger terskelverdien (jfr landrisiko)	0
5	Identifiserte norske leverandører som kan ha verdikjede i risikoland over terskelverdi	0
6	Identifiserte utenlandske leverandører som kan ha verdikjede i risikoland	1
7	Utvalg for nærmere selskapsspesifikk risikovurdering	1

Traktmodell for å identifisere leverandørrisiko for 2022

bruk av konfliktmineraler og bruk av begrensede vannforekomster, bruk av sanksjonerte underleverandører og land, antikorrupsjon, svindel og andre illegale aktiviteter (ref del 6 og 7 i vår Code of Conduct) og krav til menneskerettigheter (del 2 av vår Code of Conduct) og krav til arbeidstakerrettigheter og arbeidsforhold (ref del 3 og 4 av vår Code of Conduct).

- Andøya Space krevde mulighet til vurdering av leverandørens verdikjeder og for inspeksjon av Andøya Space.

- Det gjennomføres sikkerhetskurs, opplæring og trening av ansatte
- Rutiner og prosedyrer i kvalitetssystemet følges
- Det ble utarbeidet et klimaregnskap for Andøya Space

Tiltak som tenkes innført i 2023 og retter seg mot risiko hos leverandører eller leverandørens verdikjeder:

- Innhente nærmere informasjon

For Andøya Space sin egen virksomhet er følgende tiltak iverksatt for å redusere den opprinnelige risikoen relatert til operative kampanjer:

- Operative aktiviteter forhåndsvarsles innenfor kjente og varslede fareområder
- I perioden for torskefisket gjennomføres det normalt ikke missilskyting (militære aktiviteter).
- Det unngås så langt som mulig å gjennomføre operative kampanjer for militær aktivitet i begge periodene for blåkkeitefisket, men dersom fareområdene kan legges utenfor berørte områder kan oppskytinger gjennomføres
- Andøya Space har initiert og innehar sekretariatsfunksjonen for koordineringsmøter med fiskeriinteressene
- Andøya Space må innhente tillatelser og inngå avtaler med norske og berørte lands luftfartsmyndigheter i forkant av de operative kampanjene
- Det gjennomføres rutinemessig koordinering av aktiviteter med flytårnet

relatert til det selskapet som inngår i utvalget for nærmere selskapsspesifikk vurdering, hvis fortsatt bruk

- Gjennomføre risikovurdering ved hjelp av kjente risikodrivere for selskap som inngår i utvalget for nærmere selskapsspesifikk vurdering (uoversiktlige leverandørkjeder, særlig farlig arbeid, uorganisert arbeid, sesongarbeidere, migrantarbeidere, rekrutteringsagenter, urbefolkning, sårbare grupper og konfliktområder)

Vurdering av risiko etter tiltak

Basert på risikoen for at kritiske hendelser skal inntreffe, konsekvensen av eventuelle slike hendelser samt avbøtende tiltak konkluderes det med en lav risiko, slik dette er relatert til Åpenhetsloven.

Kontaktinformasjon

For spørsmål relatert til Åpenhetsloven og redegjørelsen for 2022 for Andøya Space bes det om å sende en epost til: info@andoyaspace.no, med navn, eventuell organisasjon og konkret spørsmål. Svar vil bli tilsendt innen tre uker på epost.

Hvis selskaper som er underlagt risikovurdering ønsker å klage på resultatet av vurderingen bes de kontakte konsernledelsen hos Andøya Space: Konsernledergruppa@andoyaspace.no. Saker vil bli behandlet fortløpende av konsernledelsen.

For intern varsling – kontakt: Leder av aktuelt forretningsområde eller Konsernsjef. Slike varslinger vil bli behandlet fortløpende av konsernledelsen, etter innstilling fra leder av forretningsområde eller konsernsjef.

Ragnvald Rasmus Sunde
Styreleder (sign)

Ketil Olsen
Daglig leder
(sign)

Andøya Space
Bleiksveien 46
8480 Andenes

Telefon: +47 76 14 44 00
info@andoyaspace.no